

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๖
วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗
ณ ห้องประชุมกรมการ N 402 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุมเพื่อ พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริง กรณี สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) เปิดเผยแพร่รายงาน Banking on the Death Trade : How Banks and Governments Enable the Military Junta in Myanmar ซึ่งเนื้อหาส่วนหนึ่งอ้างว่าธนาคารในประเทศไทยเป็นผู้ให้บริการทางการเงินหลักให้กับรัฐบาลทหารเมียนมาทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อยุทธโศปกรณ์ โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานและบุคคลเกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ดังนี้ ๑) กระทรวงต่างประเทศ ๒) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ๓) ธนาคารแห่งประเทศไทย ๔) สมาคมธนาคารไทย ๕) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ๖) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ๗) ธนาคารกสิกรไทย ๘) ธนาคารทหารไทยธนชาติ จำกัด (มหาชน) ๙) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และ ๑๐) นายทอม แอนดรูว์ส ผู้รายงานพิเศษของสหประชาชาติว่าด้วยพม่า UN Special Rapporteur on the situation of human rights in Myanmar สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ความเป็นมาในปี ๒๕๖๖ นายทอม แอนดรูว์ส ได้เผยแพร่รายงานฉบับหนึ่งที่มีการเปิดโปงช่องทางที่รัฐบาลเมียนมาใช้ระบบธนาคารของสิงคโปร์ในการจัดซื้ออาวุธ หลังจากรายงานฉบับดังกล่าวได้ออกสู่สายตาประชาชนทั่วโลก รัฐบาลสิงคโปร์มีการจัดการอย่างจริงจัง มีการยกระดับนโยบายของรัฐบาลและการร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ในการเร่งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ส่วนที่เกิดขึ้นกับประเทศไทย คือ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ มีการเผยแพร่รายงานพิเศษของสำนักข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชน (UN OHCHR) อ้างว่าธนาคารในประเทศไทย เป็นผู้ให้บริการทางการเงินแก่รัฐบาลทหารเมียนมา ในการทำธุรกรรมเกี่ยวกับการจัดซื้ออาวุธ เพื่อนำมาใช้ในการทำสงครามกลางเมืองในเมียนมา โดยมียอดการจัดซื้ออาวุธและบริการธุรกรรมระหว่างปี ๒๕๖๕ และ ๒๕๖๗ ผ่านระบบธนาคารต่างประเทศ จนมีการปรับตัวลดลง เช่นยอดการใช้บริการธุรกรรม สิงคโปร์ ลดลงร้อยละ ๘๕ จากยอดเงิน ๒๖๐ เหลือเพียง ๔๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในทางกลับกันยอดหวังโซ่อุปทานในการจัดซื้ออาวุธ และการใช้บริการงานธุรกรรมของกองทัพเมียนมา จากประเทศไทย ในระหว่างปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๐ จากยอดเงิน ๖๐ เป็น ๑๒๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และธนาคารที่มีรายชื่อปรากฏในรายงานว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการซื้ออาวุธให้กองทัพเมียนมา ประกอบด้วย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย และธนาคารทหารไทยธนชาติ ในลักษณะการทำธุรกรรมผ่านบริษัทนอมินีที่จดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งในรายงานระบุว่า ปลายทางที่ได้รับเงินเหล่านี้ มีการนำไปซื้ออากาศยานต่าง ๆ ซึ่งถูกนำไปใช้โจมตีโรงเรียน วัด และ โรงพยาบาล ในพื้นที่ของกลุ่มต่อต้าน ในข้อกล่าวหาทำให้ธนาคารของประเทศไทย กลายเป็นผู้อำนวยความสะดวกอันดับ ๑ ของรัฐบาลเมียนมาในการเข้าถึงระบบการเงิน จากกรณีดังกล่าว คณะกรรมการเห็นว่าข้อกล่าวหาในรายงานดังกล่าว มีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยอย่างมาก โดยเฉพาะพฤติกรรมอันสุ่มเสี่ยงจะขัดต่อข้อมติของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติว่าด้วยการคว่ำบาตรรัฐบาลเมียนมา และเป็นการสนับสนุนการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศเมียนมา โดยนายทอม แอนดรูว์ส ในฐานะผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในการให้การสนับสนุนทางการเงินและอำนวยความสะดวกต่อธุรกรรมการจัดหาอาวุธยุทธโศปกรณ์ของ

รัฐบาลเมียนมาขึ้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรดำเนินการให้มีเกิดขึ้น พร้อมเรียกร้องให้รัฐบาลไทยและคณะกรรมการ แสดงจุดยืนที่ชัดเจนต่อการยับยั้งพฤติกรรมเหล่านี้และเริ่มกระบวนการตรวจสอบอย่างจริงจัง เช่นเดียวกันกับที่รัฐบาลสิงคโปร์ได้เคยกระทำไปแล้วและได้ผลลัพธ์ที่ดีในระยะเวลาเพียง ๑ ปีนี้ ทั้งนี้ นายทอม แอนดรูว์ส์ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านข้อมูลและคำแนะนำในการกำหนดมาตรการ ตรวจสอบเพื่อยับยั้งพฤติกรรมเหล่านั้น

จากนั้นผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศได้ให้ข้อมูลว่า รับทราบถึงข้อมติของสมัชชาใหญ่แห่ง สหประชาชาติ (UNGA) ข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคง (UNSC) รวมถึงรายงานพิเศษเรื่องสถานการณ์ สิทธิมนุษยชนในเมียนมาทุกฉบับ พร้อมยืนยันว่าในรายงานฉบับล่าสุดที่มีการอ้างอิงถึงนั้นก็ได้พบ หลักฐานความเชื่อมโยงของรัฐบาลไทยในการสนับสนุนโดยตรงต่อรัฐบาลเมียนมา อีกทั้งไม่มีข้อผูกพัน ทางกฎหมาย ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศยืนยันว่ารัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน ไม่สนับสนุนการใช้ความรุนแรงต่อประชาชน สนับสนุนการหาทางออกโดยสันติวิธี และพร้อมปฏิบัติตาม ข้อมติของสหประชาชาติอย่างเคร่งครัด ส่วนผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย พร้อมด้วยสถาบันทางการเงินที่เข้าร่วม ได้ชี้แจงว่าได้รับทราบและติดตามรายงานฉบับดังกล่าวอย่างใกล้ชิด พร้อมยืนยันว่าไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือสนับสนุนการทำธุรกรรมว่าด้วยการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ของ รัฐบาลเมียนมา และสถาบันทางการเงินเองก็มีมาตรการในการตรวจสอบประเมินความเสี่ยงของผู้ร้องขอ ธุรกรรมทุกครั้ง และไม่ได้อนุมัติธุรกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือขัดต่อหลัก กฎหมายแต่อย่างใด แม้จะพบข้อจำกัดด้านอำนาจการตรวจสอบข้อมูลของผู้ร้องขอธุรกรรมอยู่บ้างก็ตาม ส่วนผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ชี้แจงถึงมาตรการกำกับดูแล สถาบันทางการเงินว่าด้วยการกำหนดระเบียบในการตรวจสอบประเมินความเสี่ยงของลูกค้าทุกรายว่า ด้วยความเสี่ยงต่อการกระทำผิดด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนการก่อการร้าย พร้อมทั้งกำหนด มาตรการรองรับประกาศความเสี่ยงว่าด้วยการทำธุรกรรมในประเทศเมียนมาของคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Actions Task Force : FATF) เพิ่มเติม ภายหลังจากการ รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงทั้งหมดแล้ว คณะกรรมการมีความกังวลต่อท่าทีของรัฐบาลและสถาบันทาง การเงินของไทย ต่อรายงานฉบับดังกล่าว ซึ่งที่ผ่านมาไม่ได้มีมาตรการตรวจสอบที่ชัดเจน อีกทั้งยังเป็น ท่าทีที่ตรงกันข้ามกับมาตรการตรวจสอบเชิงรุกและการกำกับดูแลของรัฐบาลสิงคโปร์โดยสิ้นเชิง ซึ่งอาจ ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นกับประเทศไทยได้ จึงมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะฝากไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมา เพื่อพิจารณากำหนด มาตรการตรวจสอบเชิงรุกและแก้ปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องนี้ ส่วนธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และผู้เกี่ยวข้องพิจารณาตรวจสอบโดย ละเอียดกับข้อมูลของบริษัทที่ปรากฏในรายงานพิเศษฉบับดังกล่าว พร้อมด้วยบริษัทที่ปรากฏชื่อในการ ขายน้ำมันให้กับรัฐบาลเมียนมาเพื่อใช้กับเครื่องบินรบ และขอให้กระทรวงการต่างประเทศร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พิจารณามาตรการที่สามารถดำเนินการได้ เพิ่มเติมร่วมกับการพิจารณาข้อห่วงใยของคณะกรรมการ พร้อมรายงานความคืบหน้ากลับมายัง คณะกรรมการเพื่อทราบต่อไป

นายคณิต คำนวนผล

นิติกรเชี่ยวชาญ

ผู้สรุปผลการประชุม

...../ตรวจ